

การพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิก เรื่อง การบริจาคเลือด Development of Infographics for Blood Donation

รวีพร จรุงพันธ์เกษม * พรนภา ณ เชียงรุ่ง และสมประสงค์ ซาหารเวียง

สาขาวิชาเทคโนโลยีมีลติมีเดีย คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจการพัฒนาสื่ออินโฟกราฟิก เรื่อง การบริจาคเลือด มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสื่ออินโฟกราฟิกรณรงค์การบริจาคเลือด เนื่องจากปัจจุบันปริมาณการบริจาคโลหิตในประเทศไทยยังสูงต่ำเป็นช่วงๆ ขึ้นอยู่กับกระแส ขณะที่ปริมาณความต้องการใช้โลหิตค่อนข้างแน่นอนคือ อยู่ที่ 1,500 ราย และตามมาตรฐานงานบริการโลหิตเราควรมีโลหิตสำรองคงคลังสำหรับผู้ป่วยไม่ต่ำกว่า 2,500-3,000 ยูนิตต่อวัน ซึ่งสาเหตุต้องการเลือดจำนวนมากในแต่ละวันนั้นมาจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมากมาย จึงได้รวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวกับการบริจาคเลือดมาสรุปในรูปแบบของอินโฟกราฟิก เพื่อให้ผู้ที่ต้องการบริจาคเลือดมีความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดที่ถูกต้อง อีกทั้งยังสร้างแรงจูงใจให้มีผู้บริจาครายใหม่ให้มาบริจาคเลือด และผู้บริจาคเลือดรายเดิมกลับมาบริจาคเลือดซ้ำอีก เพื่อนำเลือดที่ได้มาช่วยชีวิตคนในสังคมโดยมีผู้เชี่ยวชาญ 3 คน และกลุ่มตัวอย่างการทดลองในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 100 คน เลือกแบบเฉพาะเจาะจง

ผลการวิจัยนี้ใช้เครื่องมือในการประเมิน คือ แบบสอบถามออนไลน์ ซึ่งจากผลประเมินแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามออนไลน์ 100 คน มีความพึงพอใจกับสื่ออินโฟกราฟิก เรื่อง การบริจาคเลือด มีค่าเฉลี่ย 4.34 อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : อินโฟกราฟิก ,การบริจาคเลือด

Abstract

The study is a production of infographics for Blood Donation is aimed at creating an infographics campaign for blood donation. Currently, the amount of blood donation in Thailand is still low, depending on the current. The blood is relatively stable at 1,500 and according to the standard of blood service, we should have a reserve blood for at least 2,500-3,000 patients on the day of the accident. Involved with the form of focus to the user. Blood donors are knowledgeable about donating blood, and they are also motivated to donate blood to donors and donate blood to donate blood. To save lives in society. There were 3 experts and 100 samples selected in the Bangkok metropolitan area.

The results of this research using an evaluation tool was an online questionnaire. Based on the results, 100 online respondents were satisfied with infographics on blood donation with an average of 4.34 at the highest level.

Keyword: Infographics , Blood Donation

*ผู้ติดต่อประสานงาน Rawiphon.c@rmutp.ac.th โทร. 0-2282-9009-15 ต่อ 6865

1. บทนำ

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตคือการใช้รถจักรยานยนต์เป็นจำนวนมาก ปัจจุบันปริมาณการบริโภคโลหิตในประเทศไทยยังสูงต่ำเป็นช่วงๆ ขึ้นอยู่กับกระแส ขณะที่ปริมาณความต้องการใช้โลหิตค่อนข้างแน่นอนคือ อยู่ที่ 1,500 ราย และตามมาตรฐานงานบริการโลหิตเราควรต้องมีโลหิตสำรองคงคลังสำหรับผู้ป่วยไม่ต่ำกว่า 2,500-3,000 ยูนิตต่อวัน [1] ซึ่งสาเหตุต้องการเลือดจำนวนมากในแต่ละวันนั้นมาจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็นอุบัติเหตุที่เกิดจากการขาดความระมัดระวังในการทำงาน หรืออุบัติเหตุที่เกิดบนท้องถนน สาเหตุเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ประสบอุบัติเหตุเสียชีวิต และมีผู้ประสบอุบัติเหตุเป็นจำนวนหลายรายโดยคณะแพทย์พยายามยื้อชีวิต ซึ่งหลายรายโชคดีสามารถยื้อชีวิตไว้ได้ทัน แต่อีกหลายรายแพทย์ก็ไม่สามารถช่วยชีวิตไว้ได้ เพราะมีเลือดไม่เพียงพอ [2] และการขาดแคลนโลหิตในประเทศไทย ยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อหน่วยงานทางด้านสาธารณสุขอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากจำนวนประชากรของประเทศมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จำนวนผู้ที่เจ็บป่วยมีมากขึ้น ทำให้มีความต้องการใช้ปริมาณโลหิตเพิ่มขึ้นทุกวัน ธนาคารเลือดในแต่ละโรงพยาบาลประสบปัญหาการขาดแคลนโลหิตในการรักษาผู้ป่วย แม้ว่าจะมีการรับบริจาคโลหิตในแต่ละโรงพยาบาล และได้รับการสนับสนุนโลหิตจากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ [3]

จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องการบริจาคเลือด และได้ทำการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวกับการบริจาคเลือดมาสรุปในรูปแบบของอินโฟกราฟิก เพื่อให้ผู้ที่ต้องการบริจาคเลือดเข้าใจถึงขั้นตอนการบริจาคเลือด อีกทั้งยังสร้างแรงจูงใจให้มีผู้บริจาครายใหม่ให้มาบริจาคเลือด และผู้บริจาคเลือดรายเดิมกลับมาบริจาคเลือดซ้ำอีก เพื่อนำเลือดที่ได้มาช่วยชีวิตคนในสังคม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1 เพื่อสร้างสื่ออินโฟกราฟิกณรงค์การบริจาคเลือด
- 1.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสื่ออินโฟกราฟิกเรื่องการบริจาคเลือด

ขอบเขตของการวิจัย

- 1.3 ประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร
- 1.4 กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และผู้ชมและตอบแบบสอบถามจำนวน 100 คน เลือกแบบเฉพาะเจาะจง
- 1.5 ตัวแปรที่ศึกษา
 - ตัวแปรต้น คือ การผลิตสื่ออินโฟกราฟิก เรื่อง การบริจาคเลือด
 - ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจที่มีต่อสื่ออินโฟกราฟิก เรื่อง การบริจาคเลือด

เครื่องมือวิจัย

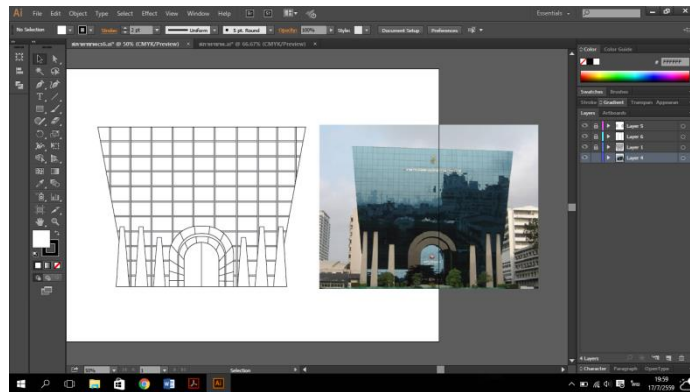
- 1.6 เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย สื่ออินโฟกราฟิก เรื่อง การบริจาคเลือด
- 1.7 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อสื่ออินโฟกราฟิก เรื่อง การบริจาคเลือด ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale (ตามวิธีของลิเคิร์ท) Likert Scale โดยใช้เกณฑ์ระดับ 5 คะแนน

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

2.1 รวบรวมข้อมูลของ การบริจาคเลือด ทำการวิเคราะห์เพื่อตัดทอนนำเพียงสิ่งที่เป็นประเด็นสำคัญที่ต้องการนำเสนอ ซึ่งอินโฟกราฟิก เรื่อง การบริจาคเลือด ที่จัดทำขึ้นมานี้เพื่อให้ผู้ที่ต้องการบริจาคเลือดเข้าใจถึงขั้นตอนการบริจาคเลือด อีกทั้งยังสร้างแรงจูงใจให้มีผู้บริจาครายใหม่ให้มาบริจาคเลือด ซึ่งได้รับการตรวจสอบข้อมูลเนื้อหาก่อนจะนำมาผลิตสื่อ จากศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย เนื้อหาที่ได้นำมาทำจึงมีความถูกต้อง

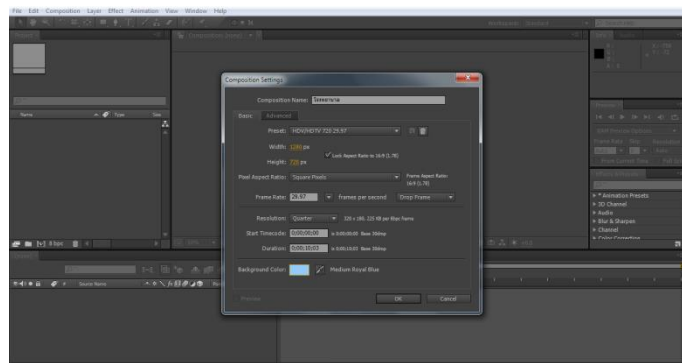
2.2 ขั้นตอนการสร้าง Storyboard หลังจากที่เรได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ก็จะต้องทำ Storyboard ซึ่งการทำ Storyboard คือการสร้างภาพให้เห็นลำดับขั้นตอนตามเนื้อหาที่ต้องการ มีการวางรูปแบบการเคลื่อนไหว จึงทำให้ทำงานได้ง่ายขึ้น และเป็นไปตามที่คิดไว้

2.3 ขั้นตอนการ Draft รูปภาพในชิ้นงาน จะต้องทำการ Draft รูปภาพให้เหมือนสถานที่จริงที่สุด แต่เป็นในรูปแบบการ์ตูน เพื่อให้ผู้ชมเกิดความเข้าใจและสนใจในสื่อมากขึ้น โดยใช้โปรแกรม Adobe Illustrator ในการ Draft รูปภาพ



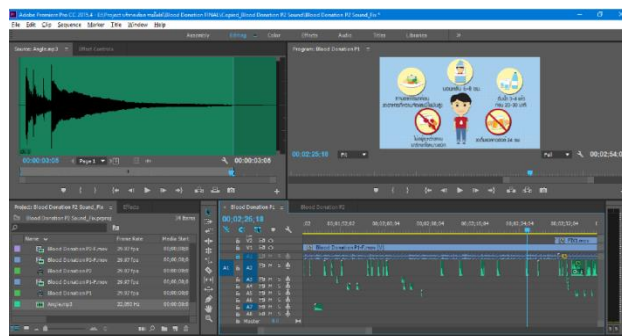
ภาพที่ 1 Draft งานในโปรแกรม Adobe Illustrator

2.4 ขั้นตอนการทำภาพเคลื่อนไหว (Animation) จะใช้โปรแกรม Adobe After Effects โดย Import file เป็น jpeg ,png หรือ ai และการทำภาพเคลื่อนไหวในแต่ละ Shot นั้นจะมีหัวข้อเนื้อหาและการเคลื่อนไหวที่แตกต่างกันไป เพื่อให้ผู้รับชมจะได้ติดตามสื่อไปเรื่อยๆ



ภาพที่ 2 ตั้งค่าเพื่อเริ่มทำภาพเคลื่อนไหวในโปรแกรม Adobe After Effects

2.5 ขั้นตอนการอัดเสียงพากย์เป็นขั้นตอนสุดท้ายในขั้นตอนการผลิตผลงาน จะต้องทำการอัดเสียงในห้องอัดเสียง เพราะเสียงจากภายนอกจะไม่เข้ามาแทรกซ้อน ทำให้ได้เสียงที่มีคุณภาพ และจะนำมาตัดเสียงในโปรแกรม Adobe After Effects เพื่อให้เสียงมีความน่าสนใจและเหมาะสมกับสื่อ



ภาพที่ 3 การทำเสียงในโปรแกรม Adobe After Effects

2.6 เผยแพร่ผลงานและทำแบบประเมินความพึงพอใจต่อสื่ออินโฟกราฟิก เรื่อง การบริจาacleือด จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คนและกลุ่มตัวอย่างผ่านแบบประเมินออนไลน์จำนวน 100 คน



ภาพที่ 4 แบบสอบถามออนไลน์

2.7 การประเมินผลจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อสื่ออินโฟกราฟิกเรื่องการบริจาacleือด โดยจัดทำในรูปแบบแบบสอบถามออนไลน์ ซึ่งในการประเมินความพึงพอใจจะมีเกณฑ์การประเมินและกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน[4] ดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	พึงพอใจมาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

3. ผลการวิจัย

สรุปผลการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจจากผู้ที่ได้รับชมสื่ออินโฟกราฟิกเรื่องการบริจาacleือด จากผู้ตอบแบบสอบถามออนไลน์ 100 คน โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นเพศหญิง 56 คน คิดเป็นร้อยละ 56 และเพศชาย 44 คน คิดเป็นร้อยละ 44 อยู่ในช่วงอายุอายุ 17 – 30 ปี มีจำนวนมากที่สุด เป็นจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 81 รองลงมาคือผู้ที่มีอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 14 ช่วงอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3 และช่วงอายุ 51 – 60 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2ตามลำดับ

ผู้ทำการประเมินเป็นบุคคลที่มีความสนใจเรื่องการบริจาacleือด รวมทั้งสิ้น 100 คน โดยมีเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจของการผลิตสื่ออินโฟกราฟิก เรื่อง การบริจาacleือด ดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์การประเมินความพึงพอใจของการผลิตสื่ออินโฟกราฟิก เรื่อง การบริจาคเลือด

หัวข้อ	\bar{x}	S.D.	แปลผล	ลำดับ
3.1 ความพึงพอใจด้านการออกแบบตัวละคร	4.30	0.64	มากที่สุด	7
3.2 ความพึงพอใจด้านการออกแบบภาพประกอบ	4.51	0.54	มากที่สุด	1
3.3 ความพึงพอใจด้านการใช้โทนสี	4.36	0.61	มากที่สุด	5
3.4 ความพึงพอใจด้านการใช้รูปแบบตัวอักษร	4.33	0.65	มากที่สุด	6
3.5 ความพึงพอใจด้านการเรียงลำดับเนื้อหา	4.44	0.57	มากที่สุด	4
3.6 ความพึงพอใจการสื่อภาพตรงกับเนื้อหา	4.51	0.52	มากที่สุด	1
3.7 ความพึงพอใจการนำเสนอมีความน่าสนใจ	4.45	0.59	มากที่สุด	3
3.8 ความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาเข้าใจง่าย	4.47	0.54	มากที่สุด	2
3.9 ความพึงพอใจการใช้ระยะเวลาในการนำเสนอ	4.16	0.72	มาก	10
3.10 ความพึงพอใจการพากย์เสียงประกอบชัดเจน	4.14	0.68	มาก	11
3.11 ความพึงพอใจภาษาที่ใช้พากย์มีความเหมาะสม	4.22	0.63	มากที่สุด	8
3.12 ความพึงพอใจเสียงดนตรีประกอบ	4.21	0.66	มากที่สุด	9
รวมผล	4.34	0.61	มากที่สุด	

4. สรุปผลและอภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจโดยรวมที่มีผลต่อสื่ออินโฟกราฟิก เรื่อง การบริจาคเลือด จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน และกลุ่มตัวอย่างการทดลองในเขตกรุงเทพมหานครผ่านแบบประเมินออนไลน์จำนวน 100 คน มีค่าเฉลี่ย 4.34 อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

5. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณสาขาเทคโนโลยีมีเดียเดีย คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] healthtoday. (ม.ป.ป.),“More Blood. More Life”, http://www.healthtoday.net/thailand/WorldHealthEvents/worldhealthevents_123.html[1พฤษภาคม 2560]
- [2] หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก . (16 เมษายน 2556), “คนไทยบริจาคเลือดไม่ถึง 1% ประเทศพัฒนามี 5-10% วิจัยพบกุศลจิตเป็นหลัก”.
- [3] ดวงนภา อินทรสงเคราะห์, 2555, “การตัดสินใจบริจาคโลหิตในเขตกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- [4] Likert, Rensis, 1967, “The Method of Constructing and Attitude Scale”, In Reading in Fishbein, M (Ed), Attitude Theory and Measurement, New York: Wiley & Son.